CZĘŚĆ XXXV — № 46. ROK 18 — (1847).

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Klassycznej, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie w xięgarniach Glücksberga i Zawadzkiego, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena: *Roczna* w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. *Półroczna*, 7½ r. sr. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni: *Roczna*, 13 rub. sreb. *Półroczna* 6½ rub. sreb. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

WTOREK, 24 Czerwca. / 6 Lipca.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

—

Petersburg, 23 Czerwca. / 5 Lipca.

Jej Wysokość (Altesse) *Nina Georgjewna*, dawniej Władczyni Mingrelii, urodzona Carewna Gruzyi, Dama orderu św. Katarzyny 1 klassy, umarła w tych dniach w Petersburgu mając wieku lat 74; pochowana w Monasterze św. Alexandra Newskiego.

Przez rozkaz dzienny Cesarski z d. 3 Czerwca, zostają mianowani: Radzca Tajny, Dyrektor Departamentu Gospodarstwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych *Lex*, Kuratorem Szpitalu dla urzędników i osób średniego stanu w Petersburgu. — Radzca Wileńskiej Izby Dóbr Państwa, Radzca Kollegialny *Ozierski*, Prokurorem Gubernijalnym Derbentskim. — Dymisyonowani: w 1841 roku z Moskiewskiego pułku gwardyi Sztabs-kapitan *Nosalewski*, a w 1833 roku z 1 lekkiej konno-artylleryjskiej baterji Porucznik *Marcinkiewicz*, zostają przyjęci do służby na Członków od szlachty Kamieniec-Podolskiego Komitetu Stadnin Gubernijalnych z zamianą rangi: Nosalewskiego na Radzcę Honorowego, a Marcinkiewicza na Sekretarza Kollegialnego. — Członkiem od szlachty tegoż Komitetu mianowany Członek Kamienieckiego Trunkowego Komitetu Assessor Kollegialny *Rozenberg*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 30 Maja b. r., mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy z koroną, Koniuszy Dworu Cesarskiego hrabia *Tołstoj* i Rzeczywisty Radzca Stanu xiążę *Czetwertyński*. — Św. Stanisława 1 klassy, pełniący obow. Gubernatora Cywilnego Irkutskiego Rzeczywisty Radzca Stanu *Piatnicki*.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 2 Czerwca, Dyrektor Oddziału Mechanicznego w Wojenno-Topograficzném Depo, Rzecz. Radzca Stanu *Reissig*, mianowany został kawalerem orderu św. Anny 1 klassy.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 23 Czerwca.

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Manifestem Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, dnia 16 (28) Kwietnia 1841 roku wydanym, w tomie 32 dziennika praw na stronnicy 227 zamieszczonym, z okazji zaślubin Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Cesarzewicza Alexandra Mikołajewicza Następcy Tronu, pomiędzy innemi łaskami, Najmiłościwiej na mieszkańców Królestwa zlanemi, dozwoloném zostało ustanowienie przypadającej im należytości, za produkta dla wojsk Cesarsko-Rossyjskich w roku 1831 po koniec Października tegoż roku dostawione, podług cen, jakiej byłej Komisji Likwigacyjnej przy Intendenturze Armji Czynnej w roku 1832 wskazane zostały i przyjęcie tejże należytości w zaległościach skarbowych. — Na tym fundamencie Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych pod dniem 30 Maja (11 Czerwca) 1841 r. wydała stósowne obwieszczenie do Gazety Rządowej i potrzebne zarządzenia do wszystkich Rządów Gubernjalnych względem zebrania materjałów i sporządzenia obrachunków wykazać się mających należytości, przypadających za produkta dla wojsk Cesarsko-Rossyjskich w roku 1831 dostawione, z wyłączeniem dostarczeń z kwitancij wojskowych w czasie od wkre-

czenia tychże wojsk do końca miesiąca Sierpnia 1831 roku wydanych, z powodu, że takowe Komisja Likwidacyjna przy Intendenturze Czynnej Armji ustanowiona, już rozpoznała i ostatecznie załatwiła. — Obwieszczenie powyższe w Gazecie Rządowej i w Dziennikach Gubernjalnych trzykrotnie ogłoszone, pomiędzy innemi obowiązywało mieszkańców, aby ci kwity wojskowe i magazynowe, o ile je posiadają, złożyli do obrachunków w biurach Rządów Gubernjalnych właściwych bezpośrednio, lub za pośrednictwem komisarzy obwodowych, do dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1841 roku a zarazem ostrzegało, iż z upływem tego terminu wszelkie obrachunki przedmiotu takowego dotyczące, zamknięte zostaną. — Gdy ze strony władz administracyjnych, wszelkie były przedsięběrane środki w celu zebrania materjałów i ukompletowanie obrachunku z dostawy produktów w roku 1831, gdy mieszkańcy aż nadto mieli dostateczny czas usprawiedliwienia swoich z tego przedmiotu pochodzących pretensji i gdy ogólny obrachunek został już przygotowanym, którego jednak ostateczne zamknięcie utrudzają, znajdujące miejsce przedstawiania przez interesantów nowych dowodów dotychczas do obrachunków gubernjalnych nie weszłych, przeto Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, decyzją Rady Administracyjnej, przez wypis z protokołu posiedzenia daty 24 Maja (5 Czerwca) r. b. oznajmioną upoważniona obwieszcza niniejszém: że kwity magazynowe na produkta, od czasu wkroczenia wojsk Cesarsko-Rossyjskich po dzień ostatni Października 1831 roku dostawione, tudzież kwitancje wojskowe z miesięcy Września i Października tegoż roku w terminie przez Komisję Rządową przeznaczonym i w późniejszym czasie do dnia powyższej decyzji Rady Administracyjnej nie złożone, nie będą więcej przyjmowane ani też wynagrodzane.

Warszawa dnia 9 (21) Czerwca 1847 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego, Dyrektor Wydziału, Radzca Tajny,

w z. Radzca Stanu *Hederstern.*

Naczelnik Sekcji, *Łęczycki.*

— Jaśnie-Oświecony Xiążę Namiestnik Królestwa, przy rozbiorze przedstawianych sobie do decyzji śledztw, o defraudacje towarów wyprowadzanych, raczył zwrócić uwagę, iż w sporach pomiędzy Starozakonnemi o podobne defraudacje zachodzących, Rabini prowadzą indagacje, odbywają sądy, spisują i zatwierdzają umowy defraudantom, oraz używają *hejrymu* i przysięgi dla wsparcia handlu przemytnego, jak niemniej przyjmują pośredni lub bezpośredni udział do pokrycia śladów spełnionej defraudacji; w wykonaniu objawionej woli Jaśnie-Oświeconego Xięcia Namiestnika, oraz z uwagi, że przywiedzione powyżej czyny, wyraźnie prawu przeciwne, tolerowane być nie mogą, Rządy Gubernialne, na zasadzie Reskryptu Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, wydały pod dniem 18 (30) Grudnia r. z. stosowne rozkazy, wzbraniające Rabinom jakiegokolwiek bądź uczestnictwa w sporach między Starozakonnemi, defraudacje towarów za przedmiot mających, z zagrożeniem, że ci Rabini, którzyby nadal przekonani byli o dopomaganie defraudantom lub jakikolwiek udział w tym względzie, oddaleni będą od sprawowania nadal swych obowiązków.

═

„Ludzie światli, cnotliwi i dobru publicznemu oddani, tę odbierają nagrodę, iż zgon ich wywołuje żałobę powszechną, a pamięć ich troskliwie przechowywaną jest w narodzie. Jest-to droga spuścizna, którą pokolenie obecne przekazuje następnym. Tę żałobę wywołała śmierć powszechnie szanowanego męża Stefana hrabi Grabowskiego, byłego Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego. Z dawnej i szlachetnej pochodzący familji Stefan hrabia Grabowski, urodził się w roku 1767. Rozpoczął zawód publiczny jako chorąży gwardyi w wojsku b. Wielkiego Xięztwa Litewskiego. W roku 1790 postąpił na majora pułku piechoty Królewskiej, będącego pod dowództwem Samuela Ożarowskiego; w tymże roku posunięty został do stopnia podpułkownika, a w cztery lata później do stopnia pułkownika piechoty Królewskiej; odbył kampanje w latach: 1792 i 1793. Wzięty w niewolę w bitwie pod Lubaniem, stoczonej w dniu 4 Września 1794, zostawał jeńcem do końca 1796 roku. Wróciwszy w tym roku na łono familji, przez lat 16 dalekim był od wszelkiego udziału w sprawach publicznych krajowych. W Sierpniu 1812 roku wstąpił powtórnie do służby wojskowej, jako jenerał brygady wojska b. Xięztwa Warszawskiego, odbył kampanją 1812 roku w Rossyi, i kampanją 1813 roku w Niemczech. Był czynnym w bitwach pod Gabel i Lipskiem, a w tej ostatniej wzięty powtórnie w niewolę, zostawał jeńcem do 1814 r. W r. 1815 przeznaczony został na dowodzcę 2 brygady 2 dywizyi piechoty byłych wojsk Polskich. W roku 1816 zanominowany został jednym z dyrektorów jeneralnych w b. Kommisji Rządowej Wojny Królestwa, W r. 1822 ś. p. w Bogu spoczywający Najjaśniejszy Cesarz ALEXANDER I, powołał go do sprawowania tymczasowego obowiązków Ministra Sekretarza, a w trzy lata później, wysokie zaufanie Monarchy, wezwało dostojnego męża, do ciągłego sprawowania tej znakomitej i dla kraju ważnej godności. W roku 1826 Stefan hrabia Grabowski, postąpił na jenerała dywizyi b. wojsk Polskich, w Styczniu 1832 roku wraz z nastąpioném rozwiązaniem byłej armji Królestwa, uwolniony został od służby wojennej w stopniu jenerał-lejtenanta, a wkrótce później naznaczony Członkiem Rady Państwa w Cesarstwie i Rzeczywistym Tajnym Radzcą. Służąc tym sposobem do 1839 r. z powodu zbyt już podeszłego wieku i coraz więcej starganych sił Stefan hr. Grabowski widział się zniewolonym opuścić zupełnie piastowane przez lat 17 dostojeństwo Ministra Sekretarza Stanu, i powrócić do swej zagrody i domowego zacisza. Znakomity szlachetnością i

dobroczynny, chętnie wspierał nieszczęśliwych, prawdziwie cnotliwy, był pobożnym, bogobojnym. Pełen słodyczy w pożyciu towarzyskiem, zniewalał ku sobie serca tych wszystkich, którzy go znali i otaczali; łagodny i przystępny, jako zwierzchnik, był poważany i szczerze kochany przez podwładnych. Znakomity wysokiém światłem, niezém niezachwianą i nieskażoną mocą i prawością charakteru, doświadczeniem człowieka stanu, szacowany był przez NN. MONARCHOW, którzy go ciągle swemi zaszczycali względami, i poważany w kraju dla którego tyle zasług położył i w którym po sobie powszechny żal zostawił.»

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

WURZBOURG, *23 Czerwca.* Gazeta Wurzburgska donosi, że J. C. W. W. X. Cesarzewicz Następca Rossyjski opuści Darmstadt 27 Czerwca i uda się przez Aschaffenburg i Löhr do Kissingen.

PRUSSY. Na posiedzeniu 10 Czerwca Sejm połączony ukończył rozprawy nad projektem prawa o ustanowieniu podatku od dochodów. Sejm zapytany: czy akcyza od rzézi i mlewa ma być zastąpiona podatkiem od dochodów, odpowiedział zaprzecznie 311 głosami przeciw 214. Po uchyleniu rozmaitych popraw Sejm przyjął poprawę hrabi Arnim, która mieć chce, iżby na przyszłe zgromadzenie był wniesiony projekt nowy bez wzmianki o rzezi i mlewie.

Następnie Kurya trzech Stanów przyjęła wniosek, upraszający Króla o przedłużenie sessyi obecnej z powodu niepodobieństwa ukończenia wielkiej liczby spraw.

14 Czerwca Sejm połączony roztrząsał projekt Rządowy o Żydach. Widoki Rządu były bronione przez Ministrów Gabinetowych Bodelschwingh i Thile i Kommisarza Królewskiego. Ten ostatni oświadczył iż Rząd nie ma na celu stworzenia jakiegoś nowego stanu rzeczy dla żydów, lecz raczej zamierza zlać w jedno rozmaite o nich urządzenia. Odtąd jeżeli Sejm przyjmie widoki Rządu, żydzi Prusscy będą mieli jednostajne prawodawstwa, z wyłączeniem chyba żydów Poznańskich, którzy nie dosięgli jeszcze równego z innemi prowincyami stopnia cywilizacyi. Żydzi w Prusiech uważani są za cudzoziemców i przeto nie mogą im być udzielone większe przywileje; ztąd wypada też że projekt Rządowy niema bynajmniej na celu tego, co zgodzono się nazywać emancypacyą żydów.

Większa część mowców przeciwnie oświadczyła się za zupełną emancypacyą; członkowie oppozycyi PP. Beckerath, Camphausen, a nadewszystko P. Vinke, mocno za nią obstawali.

Kurya Panów zajmowała się tym przedmiotem na posiedzeniu 15 b. m. Minister Wyznań i Oświecenia P. Eichhorn bronił zasad projektu który dąży do uorganizowania elementu żydowskiego oddzielnie od chrześciańskiego i do konstytuowania w pewnym stopniu Stanu w Stanie.

Xiążę de Lynar wnosi iżby projekt był odrzucony z warunkiem przedstawienia nowego, na zasadach bardziej liberalnych. Marszałek podał ten wniosek na głosy, i tylko dwa były za nim.

Hrabiowie York i Dyren żądają emancypacyi zupełnej. Gdy ten ostatni przytoczył jako przykład bill emancypacyi Katolików w Anglii, Xiążę Lichnowski z mocą zaprotestował się przeciw wszelkiemu porównaniu między katolikami i żydami.

Kurya Panów przeszła następnie do rozbioru artykułów, i przyjęła 13 pierwszych z małemi zmianami; kurya wszakże zdaje się uważać projekt za urządzający raczej stosunki religijne niż polityczne żydów.

ANGLIJA. *Londyn, 21 Czerwca.* Podług korrespondencyj godnych wiary nadzieje powzięte przez obecny Gabinet Angielski we względzie przyszłych wyborów ziszczą się najpomyślniej; z wiadomości dotąd odebranych Gabinet Whigowski ma pewność, że we 25 kollegiach wyborczych kandydaci jego otrzymają większość. Silny temi prawdopodobieństwy Lord Palmerston nie ukrywa już swego mocnego postanowienia nadania wkrótce silnego popędu swojej polityce i zapewnienia jej tryumfu środkami dyplomacyi lub, w razie potrzeby siłą oręża, nad polityką Francyi, która mu dotąd stawiła zawady.

— Smutny wypadek zdarzył się 17 b. m. w Londynie; jedna z ark mostu wiszącego, budującego się na drodze żelaznej ponad ulicą Great Russell, zapadła się, z osób które w tej chwili przechodziły pod arką dwie zostały zabite a trzy skaleczone.

— Umarł z zapalenia płuc sławny oswajacz lwów i tygrysów James Carter, mając lat 35 wieku.

— Kapitan Ross, synowiec sławnego żeglarza tegoż imienia, złożył Rrządowi projekt nowej wyprawy do bieguna północnego lądem przez Spitzberg. Ekwipaż ma przybyć w końcu lata do kraju Eskimosów na zachodnim brzegu Grenlandyi i tam czekać zimy. W ciągu pięciu miesięcy tej pory roku, kiedy morze pokryte jest grubym lodem, P. Ross zamierza przebyć na saniach ciągnionych psami, całe morze Lodowate i przybyć na archipelag, którym, podług wszelkiego podobieństwa, zakończona jest kula ziemska.

Dla uskutecznienia tego śmiałego zamiaru nieustraszony żeglarz chce wyprawić dziesięć *narty* (rodzaj sań), na punkt gdzie wyprawa zazimuje; tam należy się opatrzyć w żywność i najlepsze psy pociągowe. Jak skoro morze zamarznie, wyprawa puści się ze Smith - Sound. Przybywszy do 79 stopnia, wyprawa opatrzy na wybrzeżu Grenlandyi lub w dolinach między górami miejsce dogodne dla złożenia części żywności. Tam stanie w Lutym, a na początku Marca będzie mogła założyć drugą stacyą o dwa stopnie dalej na północ. Z tego ostatniego punktu oddział wyprawy puści

*

się w ciągu Marca po lodzie, nie oddalając się od brzegów i zbaczając o ile można najmniej od linii południka, aż do bieguna. Dla dojścia do bieguna i na powrot wyprawa będzie miała do przebycia 1,500 mil angielskich (2,250 wiorst) w linii prostej.

Londyn, 22 Czerwca. Nowiny z Irlandyi są pomyślniejsze niż dotąd — gorączki wszędzie ustają, choroba kartofli lubo się na niektórych punktach ukazała, lecz znikła zupełnie.

FRANCYA. *Paryż, 22 Czerwca.* Były Minister Wojny, jenerał-porucznik Moline de St. Yon, mianowany został Inspektorem Szkoły Politechnicznej, szkoły specyalnej wojskowej i Królewskiego wojskowego Kollegium.

— Słychać że Rząd zamierza odesłać Bou Maza do Algeryi i dać mu dowodztwo oddziału wojska złożonego z krajowców pod zwierzchnictwem jenerała Jussufa. Gazety oppozycyjne mocno naganiają to rozporządzenie, jako mogące dać początek wielkim klęskom w razie zdrady Bou-Mazy.

— Szczególna wiadomość krążyła wczora na Giełdzie; mówiono o wiadomości odebranej przez Rząd, jakoby flota Cesarska Chińska attakowała okręty wojenne francuzkie stojące w Kanton, mianowicie fregatę *la Cléopatre*, korwettę *la Wictorieuse* i statek parowy *l'Archimede*. Eskadra francuzka krwawo się pomściła, słychać iż zabito chińczykom 1000 ludzi.

Paryż, 23 Czerwca. Wczora, 22, P. Emile de Girardin stawał przed kratkami Izby Parów; xiążę de Broglie zajmował Prezesowskie krzesło.

Po zwykłych pytaniach i odpowiedziach, P. de Girardin zabrał głos sam, mówiąc że nie wybrał sobie obrońcy, albowiem nie poczuwał się do żadnej winy. W krótkiém przemówieniu dowodził że nie miał, ani mógł mieć zamiaru uchybienia Izbie, której w swej gazecie stałym był obrońcą. Artykuł za który jest pociągniony do odpowiedzialności tym mniej był dla izby obraźliwym, iż przyrzeczenie parostwa nie było przez Ministrów dotrzymane. Wszystkie jego zarzuty stosowały się jedynie do Ministrów a lubo na ich poparcie nie posiada dowodów, wszakże powtarza je i w tej chwili i za prawdziwość zaręcza.

Na żądanie P. Karola Dupin, Izba zamieniona została w Komitet Tajny, Publiczność poproszona na ustąp, równie jak oskarżony. Po dwugodzinnej namowie, od 2 godziny do 4, sessya znowu otwartą została i prezydujący odczytał publicznie wyrok którym, na mocy artykułu 15 Prawa z dnia 22 Marca 1822 roku, P. Emile de Girardin zostaje uznany za wolnego od wszelkiej odpowiedzialności.

P. Emile de Girardin skłoniwszy się rzekł: «Tego też spodziewałem się po niepodległości i sprawiedliwości Izby Parów.»

— Wczora Izba Deputowanych ukończyła rozprawy ogólne nad budżetem roku 1848 i przyjęła dwa pierwsze rozdziały: Długe krajowego i Uposażeń.

— Uniewinnienie P. Emile de Girardin uważane jest przez wszystkie gazety, jako ciężki cios, zadany Ministrom. Jedna Gazeta twierdzi, że natychmiast po ogłoszeniu wyroku Izby Parów, PP. Guizot i Duchatel przysłali Królowi swe dymisye. Słychać że marszałek Bugeaud, PP. Molé i Hippolyt Passy mają sobie poleconém złożenie nowego Gabinetu; ten jak słychać będzie się składał z osób następujących: Marszałek Bugeaud Prezesem Rady i Ministrem Wojny — P. Molé Min. Spraw Zagranicznych — P. H. Passy Spraw Wewnętrznych — hrabia Daru Skarbu — P. Dufaure Sprawiedliwości i Wyznań — P. Liadières Oświecenia — P. Muret de Bort albo P. Bignon Prac publicznych — P. Lanyer, Rolnictwa i Handlu — Xiążę de Montebello zachowa jak słychać dotychczasowy portfel Marynarki.

HISZPANIJA. W dniu 18 Czerwca w Madrycie chodziła wieść że całkowita zmiana Gabinetu jest nieunikniona.

PORTUGALIJA. Listy z Lizbony z dnia 10 Czerwca mówią o pokuszeniu Cabralistów wzniecenia powstania przeciw zasadom ugody między Rządem i Juntą rewolucyjną, to pokuszenie spełzło na niczém — Gazety Londyńskie ogłosiły list własnoręczny Królowej Maryi da Gloria do Xcia Palmella, zapraszający go do powrotu i do objęcia w łonie Gabinetu wysokich godności które piastował przed powstaniem.

RZYM, *15 Czerwca.* Piszą do dziennika *Times:* «Doktor Miley i pan Daniel O'Connel przybyli tutaj i przywieźli serce O'Connela zamknięte w urnie srebnej. Trudno opisać, jaką boleść w Rzymie sprawiła jego śmierć. Przygotowano mu nader świetne przyjęcie, łuk tryumfalny, pod którym miał przejeżdżać, już był skończony. Te przygotowania radości zamieniły się w przygotowania żałoby, wielka msza z requiem będzie wykonaną w jednej z najobszerniejszych bazylik Rzymu. Ojciec Ventura, jeden z najznakomitszych kaznodziei włoskich, będzie miał mowę pogrzebową. Serce zmarłego tymczasowo złożoném zostało w kościele świętej Agaty, który należy do kolegium zgromadzenia Irlandzkiego.»

CHINY. *Journal des Débats* donosi, że Anglicy, pod pozorem że urzędnicy chińscy nie dotrzymują ostatniego traktatu, 1 Kwietnia poszli z flotą w górę rzeki Kanton, wzięli lub zburzyli po kolei wszystkie forty Chińskie wzdłuż rzeki, znieśli zawady urządzone przez nich na rzece, spalili magazyny i zagwoździli 827 dział. Nazajutrz stanęła z komisarzem Ky-ling ugoda, przez którą anglicy otrzymali 40 akrów gruntu w samym Kantonie, odsunienie komory Celnej od ich faktoryj, rozmaite inne swobody dla handlu angielskiego a nakoniec wolną kommunikacyą europejczyków i wszelkich cudzoziemców z miastem Kanton.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

LONDYN, *23 Czerwca.* Gazeta *Observer* zaprzecza wiadomości, jakoby lord Normanby miał opuścić posadę Posła

w Paryżu — Okręty które w rzece Kanton odniosły zwycięztwo nad chińczykami są trzy statki parowe wojenne *the Vultur*, *the Pluto* i *the Corsair*. Sam Wielkorządzca posiadłości Houg-Kong, sir John Davis znajdował się na tych statkach. Wolny wstęp dla cudzoziemców do Kantonu umówiony został na dwa lata, ale niemasz wątpliwości że w ciągu tego czasu anglicy znajdą powod dalszego rozszerzenia wpływu swego na Cesarstwo Chińskie.

PARYŻ, *24 Czerwca*. Wczora Izba Deputowanych zajmowała się budżetem Sprawiedliwości i Wyznań — Pogłoska o usunieniu się PP. Guizot i Duchatel zdaje się być przedwczesną — Po wyroku Izby Parów zebrała się Rada Gabinetowa i mowa, jak twierdzą, była o tém, azali nie należałoby pociągnąć P. de Girardin do sądów zwyczajnych za potwarz — Sprawa Cubières wikła się coraz bardziej. Byby Minister Teste usunął się na czas trwania sprawy od prezydowania w Sądzie Kassacyjnym. Izba Parów, po wysłuchaniu w d. 21 zdania sprawy ze śledztwa przez P. P. Renonard postanowiła, iż takowe nie ma być ogłoszone. Gazety mocno utyskują na ten zakaz, który jest pierwszym dotąd przykładem.

— Zapewniają że P. Thiers ze swém stronnictwem postanowił domagać się w Izbie Deputowanych śledztwa Parlamentowego z powodu sprawy P. de Girardin, kiedy w rozbiorze Budżetu dójdzie do artykułu o wsparciach udzielanych teatrom Paryskim.

PORTUGALIJA. Listy z Lizbony z dnia 15 donoszą, że połączone siły morskie czterech Mocarstw weszły 14 b. m. do portu Setuval i wezwały Sa da Bandeira do poddaniu się z wojskami; ale te ostatnie opuściły miasto i udały się ku południowi, sam zaś Sa da Bandeira, Meleo Taipa i około 200 ludzi zdali się w ręce Sprzymierzeńców. Tymczasem, 12 b. m. Junta Oporto odrzuciła warunki podawane przez trzy Sprzymierzone Mocarstwa i w skutek tego blokada, zawieszona na czas układów, na nowo została rozpoczęta. 11 b. m. armija hiszpańska, licząca 12,000 ludzi, zbliżała się już do Oporto.

GRECYA. Listy z Aten, z d. 6 Czerwca donoszą, że P. Coletti uczynił już pierwsze kroki do pojednania się z Portą na warunkach podanych przez Gabinet Austryacki.

RZYM, *16 Czerwca*. Papież w dniu wczorajszym prezydował na Konsystorzu tajnym, gdzie miał przemowę w końcu której oświadczył, że ustanowił Radę Ministrów dla skuteczniejszego działania w sprawach Rządowych Stanu.

HISZPANIJA. Podług ostatnich listów z Madrytu Król i Królowa postanowili jednoczasowie starać się o rozwód każde ze swej strony.

TURCYA. *Konstantynopol*. Sułtan stracił jednę ze swych córek, Sułtankę Behié, która umarła mając lat sześć wieku.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

ROZMAITOŚCI.

TYGODNIK LEKARSKI

POD REDAKCYĄ

PP. DD. A. LE BRUNA, A. HELBICHA i L. NATANSONA.

PROSPEKT.

«Wszelką umiejętność dwa bogacą źródła — teorya i praktyka. Pierwsza stanowi ciało, podstawę, na której druga wykształcenia i doskonałości dzieła dopełnia. Praktyka poprzedziła teoryą, ona była jej matką i nigdy ścisłość pokrewieństwa nie zrywa się, bo to dziecię w samodzielność wzrosłe, w pożyteczném dla społeczności istnieniu, w korzystnej do wzrostu dążności, ciągłych zasiłków, ciągłej odnowy po macierzystych zabiegach wymaga. Te dwa ścisłe każdej nauki ogniwa, w nauce lekarskiej bezwarunkowym i wiecznie trwałym zespalać się muszą sojuszem, jeżeli ona wysokiemu celowi swojemu, niesienia pomocy w cierpieniach ludzkich, godnie odpowiadać pragnie.

Wieke doświadczeń składały się na teoryą rzeczy lekarskiej. Dzieł ogromy, biblioteki całe, mieszczą w sobie geniuszem i ludzką pracą zdobyte na przyrodzeniu prawdy. Ta naukowa zdobycz, to nieprzerwane pasmo odkryć i doświadczeń jest żywiołem teoryi, a praktyki zadaniem. Wiek nasz celuje w gałęzi praktycznej, w naukowém praktyki zastósowaniu; miarą, waga i analiza, przy nadzwyczajnej dokładności narzędzi, stają się probierczym kamieniem prawdy. Ztąd ów olbrzymi nauk przyrodzonych i najpiękniejszej ich korony, sztuki lekarskiej postęp.

Godne poświęcenie się temu zawodowi, nieustannej wymaga nauki. Lekarz najzasadniej udoskonalony dzisiaj, sumienny ma obowiązek, krok w krok zdążać za biegiem twórczych odkryć, oswajać się ze wzrastającém światłem doświadczeń, i wcielać się niejako w ogrom szerzących się wiadomości; jeżeli nie chce, aby go nadchodzące jutro powitało o wiek w tyle, olśnionego nadmiarem blasku nowości, albo wlokącego się na polu ślepej empiryi lub pozyskanej rutyny.

Jedynym środkiem, stawiającym lekarza w możności postępowania z nauką bez znacznej straty drogiego każdemu czasu, bez wielkiego nawet mozołu, jest piśmiennictwo czasowe. Świadczy o tém owe niezmierne rozwinięcie tego rodzaju piśmiennictwa w Niemczech, we Francyi i w Anglii, gdzie niemal każda gałęź nauki lekarskiej osobne ma poświęcone sobie pismo.

Pismo peryodyczne jako organ wspólnego porozumienia się między lekarzami, dający sposobność udzielania własnych spostrzeżeń i korzystania z doświadczeń drugich, jest dla lekarza każdego, żywotną potrzebą. Prócz tego pismo czasowe lekarskie jest ważną pomocą w praktyce, w cza-

sach panujących epidemij, lub występujących nowych nieznanych chorób; ważnym środkiem do szybkiego rozprzestrzenia i ocenienia nowych nieznanych, lub ulepszonych sposobów leczenia. Zdrowa i bezstronna krytyka jest najsilniejszym bodźcem do dobrego piśmiennictwa naukowego; scieranie się zdań różniących się, jest głównym sposobem odkrycia prawdy; ale wymagają jawnej polemiki, jaka się tylko w piśmie czasowém prowadzić może. Nienajmniejszą także piśmiennictwa czasowego jest zasługą, że jest najlepszym środkiem do wykształcenia języka naukowego, który w mowie naszej prawie dopiero tworzyć należy.

Nikt zatém przeczyć nie będzie, że pismo czasowe lekarskie jest w kraju naszym nietylko użyteczne, ale nawet potrzebne. W tém więc przekonaniu i z zaufaniem w życzliwość krajowych lekarzy, podejmujemy się wydawania pisma lekarskiego tygodniowego pod tytułem: «*Tygodnik Lekarski*» którego redakcyą zajmować się będą: DD. A. Le Brun, A. Helbich i L. Natanson:

Pismo to zawierać będzie:

1.) Rozprawy oryginalne lub tłumaczone, ze wszystkich gałęzi nauk lekarskich, farmacyi i weterynaryi — opisy epidemicznych chorób i przypadków chorobliwych ważniejszych.

2.) Sprawozdania i wiadomości statystyczne ze szpitalów Warszawskich i prowincyonalnych, z uwagami nad panującym charakterem chorób miejscowych lub epidemicznych.

3.) Wyciągi ważniejszych wiadomości z pism zagranicznych lekarskich i farmaceutycznych.

4.) Krytykę wszystkich dzieł lekarskich wychodzących w języku polskim, i ważniejszych dzieł obcych.

5.) Postanowienia rządowe tyczące się lekarzy, aptekarzy i weterynarzy.

6.) Wiadomości o czynnościach Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego i Towarzystw Naukowych zagranicznych.

7.) Doniesienia o zadaniach lekarskich ważniejszych Akademij i Towarzystw Naukowych.

8.) Odcinek Tygodnika (Feuilleton) zawierać będzie przedmioty nieścisło-naukowe obchodzące lekarzy.

9.) Doniesienia o nowych dziełach wyszłych w kraju i za granicą.

10.) Doniesienia dla lekarzy i aptekarzy.

Dążność redakcyi będzie równie naukowa jak i praktyczna. Staraniem redakcyi będzie obeznawać czytelników ze wszystkiemi postępami nauk przyrodzonych, fizyologii i anatomii, a szczególniej zwracać uwagę na ich zastosowanie w praktyce — nadać praktyczną wartość pismu przez rozbiór charakteru chorób panujących epidemicznych i miejscowych, przez opisy ważnych chorobliwych przypadków, udzielenie ważniejszych nowych sposobów leczenia, rozbiory nowszych dzieł lekarskich.

Przysposobiwszy znaczną ilość prac, między któremi znajdują się twory najznakomitszych lekarzy krajowych i zagranicznych, i zapewniwszy sobie nadal ich współdziałanie, redakcya może ręczyć za regularne wychodzenie *Tygodnika*. Przytém redakcya uprasza lekarzy, a szczególniej ordynujących w szpitalach, którzy osobiście nie otrzymali wezwania, ażeby raczyli przyczyniać się do zasilenia *Tygodnika* swojemi pracami, które z wdzięcznością przyjmować będzie.

WARUNKI PRZEDPŁATY.

Tygodnik Lekarski wychodzić będzie od d. 1 Lipca r. b. w numerach tygodniowych.

Każdy numer zawierać będzie najmniej arkusz druku w formacie niniejszego Prospektu, a przy końcu roku dodawany będzie tytuł i spis rzeczy:

Cena przedpłaty jest:

W Warszawie, rocznie 3 r. 60 k. sr. (zł. p. 24 gr. —)
Półrocznie 1 — 80 — — (— — 12 — —)
Na Prowincyi, rocznie 4 — — — — (— — 26 — 20)
Półrocznie 2 — — — — (— — 13 — 10)

Przedpłatę przyjmują wszystkie xięgarnie krajowe i zagraniczne, oraz wszystkie urzędy pocztowe w Królestwie i w Cesarstwie.

Przyjmują się doniesienia tyczące się lekarzy i aptekarzy i umieszczone będą po cenie 10 grosz. za wiersz, lub miejsce wiersza.

Wszelkie artykuły lub doniesienia, przesyłane być mają *franco* do xięgarni podpisanego wydawcy z oznaczeniem: «*Dla Redakcyi Tygodnika Lekarskiego.*»

Warszawa, 3 (15) Czerwca 1847.

HENRYK NATANSON,
Xięgarz i Wydawca, przy ulicy Krak. Przedm. № 442.

DONIESIENIE MUZYKALNE.

Otrzymane tu zostały w tych dniach wydane w Wiedniu nowe P. Wiktora Każyńskiego kompozycye większego wymiaru, mianowicie: *Duo brillant et concertant na fortepiano i skrzypce i Notturno* w stylu zupełnie nowym.

Kompozycye te sprzedają się tu w Petersburgu w Magazynie Xiąg Klassycznych na Newskiej Perspektywie w domu Kościoła SS. Piotra i Pawła, i w Kijowie w xięgarni P. Zawadzkiego.

Pozwala się drukować. St.-Petersburg, 23 Czerwca 1847 roku. *Ignacy Iwanowski*, *Cenzor*.
W DRUKARNI WOJENNEJ